

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasilno koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 23. februarja 1907.

Štev. 8.

Današnja številka obsega 6 strani in ima prilogo tvrdke Mihael Barthel & Comp. z Dunaja.

Vse kandidira.

Mnogo se je zabavljalo zoper volilno reformo in se trdilo, da bo v veliko nesrečo ne samo celim narodom, temveč tudi posameznikom ali vzlic temu pa ima volilna reforma poleg vseh svojih „hib in napak“ vendarle nekaj dobrega na sebi. Dosedaj so namreč imeli pri nas na Koroškem nekateri gospodje poseben privilegij, namreč nobenemu drugemu ni bilo dovoljeno baje tudi le pomisliti na to, da bi se potegoval za državnozbornski mandat, to je bilo vse „zararano“ samo za tiste gospode, ki so znali najboljše in najlepše krasti Bogu čast in davkoplačevalcem molzti že takointako dovolj medle mošnjčke. Volilna reforma pa je prinesla precej izpremembe, in marsikdo, ki je dosedaj na „privilegiran“ način ob lepih državnozbornskih dijetah pasel lenobo, bo moral prijeti zopet za delo in si služiti svoj kruhek, kakor oni, ki so bili tako neumni, da so plačevali te „privilegirance“ za njih lenobo s svojimi krvavo zasluženimi denarci. Volilna reforma bo precej hudo pometla s takimi zajedanci. In zato tudi sedaj tak „volilni boj“, zato toliko kandidatur. Stari bi radi nazaj v svoja topla dunajska gnezdeca, a drugi, ki so se naveličali „molčanja“ takih „ljudskih zastopnikov“ vzdigujejo glave in silijo navzgor, da sami zasežejo „največjo čast, ki jo more oddati ljudstvo po svoji „prosti“ volji“.

Ako se ozremo nekoliko nazaj na takoimenovane „stebre“ naših nasprotnikov, vidimo, da je najradikalnejše pometla volilna reforma z maloznanim in celo v njegovem domačem kraju, v Velikovcu, vse drugo, samo ne spoštovanim klobučarjem Grazhoferjem. Mož sicer gotovo še goji skrivno željo po lepih dunajskih kronicah, ali vrag si razumi te Velikovčane, pivovarnar jim

je ljubši, kakor pa klobučar. Lastna stranka je vrgla Grazhoferja v Kongo, ker se ga je naveličala. Drug tak mož je Seifriz. Nemškimi nacionalcem samim ni dosti na tem, da Seifriz kandidira, kar je le-ta tudi dobro vedel, vsled česar se je tudi toliko časa upiral. Eden njegovih glavnih vzrokov, da ne prevzame kandidature, je bil po njegovih lastnih besedah ta, da ima jako malo upanja, da bi bil izvoljen. Tako priznanje bivšega poslanca, ki kandidira v svojem okraju, je pač najjasnejše spričevalo za njegovo dosedanje „delovanje“. Ako bi se mogel mož izkazati le s kakim majhnim uspehom svojega poslanskega delovanja, bi mu bilo lahko, ali tako, ko pa ne more povedati nič, da, prav čisto nič svojim volilcem, zakaj je pravzaprav presedal dneve in tedne in mesece v državni zbornici, i seveda, potem je res malo upanja, da bi zmagal. Mi smo prav hvaležni Miklavčevemu gospodu kandidatu za njegovo odkritosrčnost — In sedaj še tretji. Mož je že bolj slabega spomina in zato bi rekli, da skoraj že sam ne ve več, kedaj je bil prvokrat izvoljen v državni zbor. Ta tretji, naš stari prijatelj oče Oraš, Bog mu daj dobro na tem in na onem svetu, ko bi si mislil kaj takega o njem! Iz cega svojega poslanskega delovanja mu je ostalo edino še v spominu — to se pravi, na lističu — koliko strank je bilo v bivšem državnem zboru, in to je vse, prav vse. Kaj je on delal v zbornici, o tem ne ve povedati ničesar, k večjemu se še spominja nekaterih ministerskih predsednikov, pa tudi ne vseh, kajti nekaj jih je — prespal. In oče Oraš mislijo tudi še na kandidature in sicer v okraju, v katerem se že prerivata za mandat tudi nemškoniacionalec dr. Aichelberg in vsememec profesor dr. Angerer. Potemtakem se res ne čudimo, da „Kärntner Wochenblatt“ že pretaka solze za „izgubljenim“ beljaškim mandatom, češ da se bo tem trem „stebrom“ nemškega nacionalizma po volitvah smejal socialni demokrat Riese. Ta boj za beljaški mandat je

res zanimiv in to tembolj, ker je dal dosedanj dolgoletni zastopnik beljaškega okraja, dr. Steinwender slovo „nehvaležnim“ Beljačanom in šel kandidirat v zgornjekoroški okraj. Nekateri tolmačijo dr. Steinwenderjev odstop od beljaškega mandata za — beg ter pravijo, da podgane zapuščajo ladjo, ko se začne potapljati. Beljaški mandat je preveč negotov in profesor dr. Steinwender vendar ne bo šel na stara leta poučevat paglavcev, ako se pri volitvah izpodtakne. Drugi pa pravijo, da je v resnici „nehvaležnost“ Beljačanov kriva, da se je dr. Steinwender poslovil od njih. In res, šele potem, ko je že dr. Steinwender poslavljajoč se od svojih beljaških volilcev govoril praznim stenam in par okoliškimi kmetom in so nekateri časopisi pošteno okrcali beljaško „nehvaležnost“, se je spomnil beljaški občinski odbor svojega bivšega poslanca, mu izrekel zaupnico in obžalovanje, da ne kandidira več v tem okraju. Nam se pač zdi, da je imel dr. Steinwender oboje, „podganje in nehvaležne“ misli.

Kaj pa drugod?

„Nekdanji“ državnozbornski posl. Kirschner je zopet začutil v sebi mladeniško moč in osrečuje s svojo kandidaturo celovško okolico. Kirschner sicer ni tako odkritosrčen kakor Seifriz, ali vse se nam zdi, da bo tudi on v kratkem izjavil, da ima malo upanja za zmago. Boljše se seveda godi bivšemu zastopniku deželnega glavnega in stolnega mesta, lastniku lista „Freie Stimmen“, Janezu Volbenku Dobrniku. Mož se je sicer branil kandidature, češ, da naj prevzame ta posel kdo drugi, on da jo prevzame le v slučaju najskrajnejše sile, če že nobenega drugega ne morejo dobiti. Obesil se mu je namreč nekoliko nos, ker je svoj čas celovški občinski odbor postopal v neki železniški zadevi malo preveč samostojno. In prišla je Doberniga prosit deputacija, in še se je ustavljal, „končno“ pa je vendar-le sprejel kandidature, češ: „Dian dle, geh' weg zu mir!“

PODLISTEK.

Nova „species“.

(Spisal F. Plemič.)

Bog Oče in sv. Peter sta sedela na mehkem, snežnobelem oblaku, ki je plaval v brezkončnosti, in menila sta se o tem in onem prav po domače. Prav dobro sta se imela, in zadovoljno je zrl obliče Boga Očeta iz večnosti tja daleč, daleč dol na neko krogolino, po kateri je mrgolelo delavno ljudstvo.

Sveti Peter vidi ta zadovoljni pogled in reče: „Pač ni potreba, da bi jaz še posebej pohvalil tvoja dela, večni Oče. Tudi sem premalo učen, da bi vse do dobrega razumel. Kaj se hoče, slednjič sem bil le priprosti ribič. Vendar v nečem moja sodba tudi ni brez veljave, kar se raznih narodov in jezikov tiče. Marsikdo je že potožil, da bi bilo bolj pripravno, če bi se po vsej zemlji govoril en sam jezik. Jaz pa pravim, da bi bilo to silno pusto, posebno za nebeškega vratarja. Koliko prijetnih uric preživim samo vsled tega, ker žlobodram sedaj s tem prišlecem kitajsko, z onim hotentotsko, s tretjim zopet češko. Da bi n. p. zamorec govoril z mano japonsko, tega si kar ne morem misliti. Zato pravim, da si vse prav uredil tudi kar se narodov in jezikov tiče.“

Bog Oče se je nasmejal temu modrovanju ter rekel: „Taka je torej tvoja sodba. Tebi sem ustvaril svet popolnoma po volji.“

Bil je pa sveti Peter nekdanj mož, ki je ljubil pošteno šalo. Tega tudi sedaj ni zatajil,

zato se hudomušno namuzne in reče: „Res je, dobro si uredil. Vendar kar se stvarjenja tiče, sem slednjič odprl nekomu nebesa, ki se ni prišteval nobenemu po tebi ustvarjenih narodov.“

„Ej, ej, Peterček, tu si se pa uredil! Narode sem ustvaril vse jaz, vsi jeziki so moje delo. Peter, Peter, katekizem bo treba malce ponoviti.“

„Ne rečem, da bi mi kaj škodovalo, če bi ponovil nekoliko katekizma. Vendar ostanem pri svoji prejšnji trditvi,“ odgovori sv. Peter.

„Odkod pa je bil ta človek?“

„Iz Koroške je prišel; težko je sicer prisopihal do nebeških vrat, in neko čudno mešanico je govoril,“ pravi sv. Peter dalje.

„Iz Koroške? Nu, potem je ali Slovenec ali Nemeč.“

„Ne eno, ne drugo; temveč prav posebne vrste ljudi je bil, prav posebna „species“, kakor se tudi pravi.“

„Kaj pa je bil?“

„Deutschgesinnter Slovene“, se odreže sv. Peter.

Bog Oče pa se nasmeje iz vsega grla in reče: „Zadel si, teh pa res nisem ustvaril jaz!“

Moji sosede.

(Spisal: F. Plemič.)

Kdor bo hotel kdaj pisati zgodovino Brnce, mične koroške vasice ob Zili, ta se bo moral držati bolj ustnega izročila, ker pisanih kronik ne bo našel. Ne trdim sicer, da bi morda v žup-

nišču ne bilo v kakšnem predalu kakšne zanimive listine. To je že mogoče, ali odkritosrčno vam povem, jaz jih nikoli nisem iskal.

V župnišču sem sicer bil, tedaj ko je župnikoval Brnčanom še sivolasi gospod „Foltej“, ki je sedaj nemara v Trbižu. Ali midva se nisva vglobila v stare listine. To nama ni prišlo niti na um. V prvo že zato ne, ker je gospod „Foltej“ prinesel iz svoje kleti obširno steklenico istrskega vina, črnega kakor vran. In dobro vino je imel gospod „Foltej“, to mi lahko verjamete, ker v tem se jaz spoznam kakor malokdo. Vglobila sva se tedaj v prvo v kozarce, v drugo pa v razne spomine. Kako bi tudi ne, pred dvanajstimi leti menda sva se slednjič videla.

Zašla sva tudi na politično polje, a dasi sva bila tu v marsičem drugačnih nazorov, v jednom sva si bila jedina: Koroškim Slovincem treba pomagati na noge, čim prej tem bolje, vsak po svoje. In tako sva prilezla v pogovoru zopet na domačo vas ter se veselila njenega narodnega napredka.

Brnca je postala male Atene. Prosim vasi tamburaško društvo, pevski zbor, domači gledališki diletantje! In vse to iz lastne moči.

Tako govori sedanja zgodovina brnške vasi. A iz njene preteklosti nimamo pisane kronike, kakor sem že rekel, pač pa imamo ustno izročilo in celo znamenito ustno izročilo — „brnške litanije“. Stara ženica, ki jo krije menda že zemlja, mi jih je zaupala, in jaz sem si jih tedaj napisal na listek. Ta listek je ležal dolgo,

*) „Foltej“ = Valentin.

Naročajte edini koroški slovenski list „Mir“!

Ostane nam še drugi „glavni steber“ nemških nacionalcev, bivši iz „cele dežele“ izvoljeni dr. Artur Lemisch, s socialno-demokratskim pridevkom: „ta golašev“. Kje bo pa on? Splošne kurije ni več, in mož ima „zaupanje cele dežele“? V Zilski dolini kandidira neizogibni „hudournikar“ profesor dr. Waldner, v Labudski dolini popolnoma „nor“ mož, deželnosodni svetnik Winkler, v trškem okraju ali Hofer ali Burgstaller, ostane torej edino še šentvidski okraj. Sicer še ni bilo nikjer brati kaj takega, ali upati smemo, da Koroška ne bo izgubila svojega Lemeža.

Potemtakem bi bili torej vsi ti gospodje preskrbljeni, samo če ne bo šel — dež, ali pa celo ploha. Koroška dežela je v veliki večini poljedeljska dežela, odločilno besedo pri volitvah ima v prvi vrsti kmetstvo ljudstvo in delavstvo. Ne vrljemo pa, da bi kmet in delavec bila še vedno tako neumna, da bi volila v svojo lastno škodo ljudi, ki imajo o težnjah in zahtevah kmetkega in delavskega ljudstva toliko pojma, kakor zajec o bobnu, ljudi, ki s svoje „dohtarske in profesorske“ visočine le z daljnogledom gledajo na „gmejn folk, kmečke in delavske buteljne“, ali pa v svoji „prajarski in birtovske“ ošabnosti poznajo kmeta in delavca le takrat, kadar se jim gre za čast poslanca! Ljudstvo si bo samo preko teh „privilegirancev“ izbralo svoje zastopnike po svoji lastni volji! Naj le kandidirajo, naj magari ustvarijo še deset novih volilnih okrajev, da bodo mogli kandidirati vsi njihovi „probekandidati“, ostalo bo pa pri znanem, malo izpremenjenem Prešernovem:

„Korošec naš jim osle kaže!“

Velikovec in okolica.

Velikovško mesto dozdej ni bilo prijatelj okolice,

Zopet moramo opozarjati na neko dejstvo, ki se je že enkrat razpravljalo v tem listu. Prijateljstvo se mora kazati v dejstvih. Dejstva pa kažejo, da velikovška okolica od leta do leta bolj propada, da propada je že popolnoma, in le semtertja še najdeš kakega dobrega posestnika. Kako pa to? In vendar ima kmet okoli menda priložnost, vse prodati, in vendar je okolica po naravi lepa in rodovitna, in ljudje so bili nekaj premožnejši kakor zdaj.

V Velikovcu je že ves čas vodstvo podružnice kmetijske družbe! Kako pa to, da do zadnjega časa tukaj ni bilo nikjer živinorejskih društev, kako, da sadjereja tako zaostaja v kraju, kjer so tla zanj tako pripravna?

Kako je napredovala živinoreja?

Kje je kak napredek v pridelavanju sena in krme? Kje pa je ostal ves napredek tako naprednega mesta? Bojimo se, da bo kedaj kdo očital vodstvu podružnice kmetijske družbe v Velikovcu, da ono ni bilo dosti živahno, da ni storilo, kar bi imelo storiti.

Razmerje med Velikovcem in okolico se najlepše razvidi iz nekaterih števil.

Velikovška nemška hranilnica je imela razdeliti l. 1906 15,915 kron. Tega denarja se je porabilo za kmetijske potrebe le 400 kron! In kakšne so te potrebe? Izkaz govori o zadruzi: „Stammzuchtgenossenschaft für Kärntner Blondvieh der landwirtschaftlichen Gauvereine Völkermarkt, Griffen, Eberndorf“.

Če se nam prav poroča, je v tem društvu le nekaj večjih posestnikov, in tako bi mogel kdo reči, da so ti gospodarji dali podporo le samim sebi.

Podporo v znesku 500 K dobili so od toče poškodovani posestniki v Tinjah. Ta dar je hvalevreden, če so ga velikovčani dali s hvalevrednim namenom.

Nasproti tem malenkostnim podporam pa so dali:

1. okrajnemu šolskemu svetu v Velikovcu 1421 K.
2. mestu Velikovcu 6868 K.
3. za godbeni pouk 300 K.
4. za telovadnico 3000 K.

i. t. d.

Za telovadnico, kjer se bodo gospodje postavljali na glavo, 3000 K, za kmete, ki so po toči poškodovani, pa 500 K; kaj ne, kako dobri so gospodje v Velikovcu! Mehkosrčni so in darežljivi: po zimi skuhajo semtertja kmečkim otrokom kak fižol; strgane hlače, ki jih sami ne morejo več nositi, navešajo šolarjem, zahajajočim v njihove nemške šole, in če je v kaki sosedni občini toča, dado milodarno, kar je ostalo drobiža, potem ko so poskrbeli najprej za-se od denarja, ki so ga večinoma znosili kmetje iz okolice! Da bi ljudstvo ne bilo tako daleč propalo, kako bi se moralo vzdigniti! Opominjati pa moramo, da v odboru „Sparkasse“ v Velikovcu sedi tudi gospod: **Nagele Josef, Brauerer-, Gasthof- und Realitätenbesitzer**: najprej pivovarnar, potem gostilničar, in končno še posestnik.

Zaupnica g. Franu Grafenauerju.

Dne 27. januarja t. l. v Vogrčah zbrani zapni možje občine „Blato“ se zahvaljujejo svojemu vrlemu zastopniku v koroškem deželnem zboru, gospodu **Francetu Grafenauerju** in mu izrekajo svoje popolno zaupanje. Obenem pa prosijo, da prevzame v njih okraju tudi kandidaturu za državnozbornske volitve, ker so popolno prepričani, da boljšega zastopnika ne morejo dobiti.

V o g r č e, dne 27. januarja l. 1907.

Pavel Miklavč, Andrej Brisnik, Filip Vavt, Peter Sdovc, Martin Mlinar, Franc Tomic, Gregor Trampuš, F. Mlinar, Juri Trampuš, Gašpar Kumer, Matej Mlinar, Jernej Sadjak, Gregor Nachbar.

Koroške novice.

Razpis državnozbornskih volitev. Uradna „Wiener Zeitung“ priobčuje dne 10. februarja 1907, razpis državnozbornskih volitev, katere se

vrše, kakor smo že naznanili, dne 14. majnika t. l., ožje volitve pa dne 23. majnika. — Velike važnosti je torej dan 19. februarja za sestavo volilnega imenika, kajti od tega dneva nazaj se šteje ono leto, katero mora bivati kdo v občini, da ima volilno pravico, in ravno tako velja tudi, da ima volilno pravico samo oni ki je dovršil najzadnje ta dan 24 let.

Zlata vredno priznanje. Svoj čas smo precej ostro grajali neko slovensko občino beljaškega okraja, ker je imenovala beljaškega okrajnega glavarja za svojega častnega občana. Trdili smo vedno, da je beljaški okrajni glavar, c. k. uradnik, vladni svetnik **Hans Schuster**, ravno tak Nemec, kakor so vsi Beljačani, da se dela le takrat dobrega Slovenca, kedar mu ravno „paše“. In glejte, nemški nacionalci so hoteli tega c. k. moža kandidirati v beljaškem okraju. In zakaj? **„Vladni svetnik Schuster je po svojem političnem prepričanju pristaš nemške ljudske stranke“** — tako stoji črno na belem v „Freie Stimmen“ z dne 23. svečana t. l., in podpisala sta to izjavo: dr. L. Aichelberg in F. Ks. Wirth. — Ali so se vam sedaj odprle oči? To je eno, a drugo: **Cesarski kraljevi politični uradnik, okrajni glavar, vladni svetnik tako trden pristaš „nemške ljudske stranke“, da mu ta ponuja mandat — pa imej še kdo zaupanje v tako vlado! Ni vrag, da potemtakem ni pravice za koroške Slovence!**

Etbina Kristan — kandidat v Ljubljani. V eni zadnjih števil smo priobčili vest, da je dunajsko vodstvo socialnodemokratske stranke določilo vodjo kranjskih socialnih demokratov **Etbina Kristana**, za strankinega kandidata v edinem slovenskem volilnem okraju na Koroškem. V nedeljo pa se je vršil v Ljubljani ljudski shod, ki so ga sklicali socialni demokrati, in na tem shodu je bil proglašen za socialnodemokratskega kandidata za mesto Ljubljano **Etbina Kristana**, ki je tudi prevzel kandidaturu. Kandidira torej v dveh okrajih, ako ne bo morda odstopil kandidature za naš okraj komu drugemu.

Iz beljaške okolice. Nemško-nacionalni časopisi poročajo o zaupnem shodu, ki se je vršil dne 13. t. m. v Beljaku, zelo različno, ali eno se pa čuti iz vseh poročil, — da se ne morejo zediniti v osebi kandidata. Zaupniki, vsaj večina njih se je izjavila, tako pravijo „Fr. Stimmen“, da rajši volijo socialnega demokrata, kakor profesorja Angererja ali pa advokata dr. Aichelberga. **Oraš** pa je baje rekel, da se rajši obesi (o jej!) na prvo drevo (škoda — drevesa), kakor da bi kandidiral v Beljaku. Drugi pa pravijo, da bo najbrž vendarle kandidiral tudi Oraš, v zlic temu da iz ozadja gledata še dva kandidata, neki gostilničar Reiner in neki stavbni mojster Poltnig. Vsi časopisi, nemškonacionalni in vsememški, pa jočejo bridke solze obupa nad takimi „razprtijami“ in prosijo za božjo voljo volilce, da naj se zedinijo, ker sicer da bo polom. Mi pač k temu nimamo drugega pripomniti kakor: **Bog daj!**

V velikovškem okraju se je oglašil nov kandidat za državni zbor, in ta je dosedanji

dolgo v mojem predalu med raznimi izrezki in pismi. Danes mi je prišel zopet v roke.

Živo ste mi stopili pri tej priči pred oči, dragi moji sosedje. Kako rad bi za hip bil zapustil tukajšnje svoje skrbi in nadloge ter se podal med vas! Rad sem bil vedno v vaši sredi ter vam zrl v vaše ponosnomile oči, ki so pravi odsev veličastne prirode, katera vas obdaja. Rad sem čutil vašo trdo desnico na svoji rami in rad sem zrl v vašo rjava lica, razorana po globokih trdih zarezah, zelo podobna njivam, ki jih obdelujete.

Ej, te gube, te zareze mojih sosedov! Koliko te govore! Več negoli bi zamogla njihova usta. Pa saj kmet ni novodobni „občutkar“, da bi se topil v samih dolgoveznih govorih. To dela le še v nekaterih povestih, v življenju pač nikdar. Beseda, kratka, točna beseda, resna ali dovtipna, to je vse, in to tudi največ velja. In v dokaz, evo vam, brnške litanije.“

Početek svoj imajo v časih naših dedov, ko je še Brnca štela 26 hišnih gospodarjev. Glasijo se pa takole:

- Franc Puc — čimovc,
- Mlinarč — pladrač,
- Bušja — putuknjak,
- Mežnar — putovc,
- Urbanjak — gnjevovc,
- Kompanj — mžurkovc,
- Medenk — šjekovc,
- Žvižgovc — dohtar,
- Čičl — putuknjak,
- Žavpah — šiml,

- Oprjesenk — mrmrač,
- Mark — iberrajtar,
- Marut — fraklač,
- Marinčca — vazelhavzarca,
- Jakl — špinhavzar,
- Šustar — kurvrtšpegovc,
- Gobr — posmrkvač,
- Cimprč — tišlar,
- Krofič — prastopvač,
- Rodar — žlingovc,
- Kruglč — mavovc,
- Mzlanč — šrajovc,
- Malijavi ta gluši matralisti,*)
- Hojž — brantvajnprenar,
- Čošl — godlač,
- Štraml — vandrovč.

To so hišna imena in zbadljivi privržki dedov mojih sosedov. In posebno ti privržki govore bolj jasno negoli sto strani kakšne orumele kronike.

Živo jih vidim naše dede, kako so „prastopvali“ po vasi s pipicami v ustih. Lepa družba jih je bila, ravnoprav za malo ljudovlado. In prav malo so si bili podobni po lastnostih, kakor pričajo „brnške litanije“, od prvega v vasi, ki je „čimal za pečjo v svesti si svojega starega pokolenja, pa do zadnjega, ki je „privandral“ kakor najmlajši gospodar v vas. Imenitni so bili naši dedje in so skrbeli za dušni in telesni blagor; Žvižgovc je svetoval v pravadah, Marinčca v boleznih. Veliki misleci so bili zvečine, kako

*) Ne jamčim za pristnost tega privržka.

bi tudi drugače razlagal privržke „putuknjak“, „gnjevovc“ in mrmrač“. Prevelike zgovornosti niso cenili posebno, zgovornež jim je bil „pladrač“ in „godlač“. Tudi takih je štela naša vas, ki so vzdihovali po lepih časih kralja Matijaža, ter so zato radi malce „prastopvali“. Grde napake proti lepemu vedenju so obsojali, zato se je Gobrna prijel privržek „posmrkvač“. Ljubili so človeka z odprtim, odkritosrčnim pogledom, kdor ga ni imel, dali so mu ime, „mžurkovc“, „šjekovc“.

Ej ti naši dedje! Marsikateremu neizkušnemu pisatelju, „povesti iz kmetov“ bi lahko bili za izgled, potem bi se ne bralo toliko skrajno smešnega.

In zdaj, sosedje, od dedov do nas, pogled na sedanje Brnčane. Čednejše so naše hiše in tudi prizidalo se je marsikaj, a glavno lice naše vasi je ostalo isto. Tako je tudi z nami. Marsikaj smo strgali s sebe, v marsičem smo se spremenili, ali v jednom smo ostali menda prilično precej podobni našim dedom. Podedovali smo s hišo vred tudi duševne lastnosti naših prednikov. Poslednje se celo lažje podeduje, negoli prvo.

Le bodimo odkritosrčni in priznajmo.

Jaz pogumno vam naprej.

Iz Urbanjakove hiše sem, iz „gnjevovčeve“ hiše. In resnično, resnično vam povem, prigodi se včasih kljub moji veseli naravi, kljub mojemu brezskrbnemu humorju, da postanem kdajpakdaj prav občutno — siten.

poslanec in klobučarski mojster Gratzhofer, ki zastopa Nagele-ju nasprotno stranko in ima po nemških krajih baje veliko upanja. Torej Nemci sami ne marajo vsi Nagela, okoliški Slovenci pa bi mu naj dali svoje glasove! Slovenci hočemo imeti svojega lastnega kandidata, ki bo Slovenec in čuti z nami. Obljube Nemcev so sicer sladke in obilne, toda skušnjava uči, da so se take obljube do sedaj še vedno izpremenile v tople zaušnice, ki so rodile že obilo bridkih in grenkih solz. Slovenci, pamet je boljši, ko žamet!

Koroško c. kr. finančno ravnateljstvo in slovenske tiskovine. Nad vse je zanimiv dopis c. kr. okr. glavarstva velikovškega mestnemu župnemu uradu v Velikovcu, ki se glasi: „C. kr. okrajno glavarstvo v Velikovcu. Št. 392, dne 30. jan. 1907. Priznalni obrazec za l. 1907. Častitemu mestnemu župnemu uradu v Velikovcu. Vsled odloka c. kr. finančnega ravnateljstva z dne 26. jan. 1907, št. 1655, se naj naznani č. kanoniku Jožefu Dobrovcu v Velikovcu, radi njegove vloge z dne 22. jan. 1907, koje priloge se v prigribu vračajo, da se dvojezični ali samo slovenski priznalni obrazci za posamezne slučaje ne morejo tiskati, in da mu je na prosto dano, priznalni obrazec v slovenskem jeziku izpolniti, oziroma v zmislu besedila tiskovine, koje zgoraj omenjenemu kot kanoniku na nemško-slovenski mestni župniji v Velikovcu brez dvoma ni tuje, dotične date združiti v priložnem listu s priznalnim obrazcem. C. kr. okrajni glavar, Klebel.“ Ta odlok c. kr. finančnega ravnateljstva je v marsikaterem oziru zanimiv. Prvič tepta član 19. drž. tem. zak., ki je od cesarja potrjen; drugič je čudno, zakaj je samo kanonik Dobrovec dobil na svojo zahtevo po slovenski tiskovini tak odgovor, zakaj ne tudi drugi, ki so poslali nemške tiskovine nazaj; tretjič se mora pohvalno omeniti, da je c. kr. velikovško okrajno glavarstvo hotelo postreči s slovensko tiskovino, ker se je obrnilo na c. kr. finančno ravnateljstvo. Končno pa se iz tega odloka razvidi, da velika večina narodnjakov kljub vsem zaušnicam, ki nam jih Nemci delijo v taki meri, še vendar noče storiti svoje dolžnosti, sicer bi se v odloku ne moglo pisati: „za posamezne slučaje“. Kedaj bomo vendar slekli svojo ovčjo potrpežljivost? Saj vendar hočemo le svoje pravice! Boj posameznikov je brezuspešen, le združena in složna armada more doseči uspehe in zmago. Ali hočemo še nadalje podpirati c. kr. nemško krivičnost?

Kot odvetnik se je naselil v Celovcu, Kramergasse št. 1. g. dr. Ferdo Müller. Poleg g. dr. Jankota Brejca je sedaj g. dr. Müller drugi slovenski odvetnik v Celovcu. G. dr. Müller je rodod Borovčič, stolni prošt, mil. g. dr. Anton Müller, je njegov stric. Gimnazijske študije je dovršil v Celovcu, vseučiliščne v Gradcu in je bil odvetniški koncipient v Mariboru, Ljubljani in Trstu, kjer je tudi napravil odvetniški izpit. — Drugi slovenski odvetnik v Celovcu je neoporekljivo vsega uvaževanja vredna pridobitev za slovensko stvar. Radovedni smo že, kake nove odloke bo moralo skovati predsedstvo graškega nadsodišča, da se „ohrani nemški „Besitzstand“ za slučaj, ko si bode ta stala nasproti dva slovenska odvetnika pred „samonemšim“ sodnikom? Vsekako pa želimo gosp. dr. Müllerju v vsakem oziru najboljši uspeh!

Imenovan je za dekana v Pliberku preč. g. J a n e z V o l a u č n i k, dosedaj župnik na Rudi. —

Grešnik, poboljšaj se! Te besede naj veljajo tistim celovškim Slovencem, ki so se udeležili „šulferajnskega bala“, kakor tudi onim, katerim ni všeč slovenska govornica v javnih lokalih.

Veliko posestvo, v enem najlepših krajev na slovenskem Koroškem, z vsemi poslopji itd., v narodnem oziru velikega pomena, bi bilo naprodaj. Natančnejše podatke samo resnim kupcem daje uredništvo „Mira“. Druge slovenske liste prosimo, da ponatisnejo to vest.

Sodalitas ss. cordis Jesu. Dne 28. februarja (četrtak) se vrši mesečni sestanek duhovniške sodalitete, odsek Dobrlavas, in sicer v Velikovcu ob pol 2. v „Narodnem domu“. Poroča g. Maierhofer o Marijinih družbah in gosp. Smodej o opravilniku. Častita duhovščina naj se udeleži shodov že z ozirom na potrebo stanovske ali strokovne organizacije, ki se vrši dandanašnji v vseh stanovih in v vseh strokah.

Borovlje. (Generaldirektor Rieger) je rudarjem čisto svojeglavno odtrgal od plače in sicer, kakor se čuje, po 25%. Rudarji, neorganizirani kakor so, so se obrnili na rdečkarja N., naj bi jim poklical g. Dr. Brejca v Borovlje. N. pa si je mislil drugače in zapisal jim je celovškega Mahrerja za prvi požirek. Pod vodstvom takih korifej so tedaj brez denarja, z zmerjanjem na krščanske socialce in grožnjami. Rieger bo

šel, Rieger mora iti, Rieger bo „entlosan“ itd. začeli docela nepripravljene s stavko. In kako se je to končalo? Kakor vselej, če se začne tako neumno, kakor se je sedaj. Seveda so leteli rdeči ptiči od vseh strani v Borovlje in peli delavcem dolgovozne pesmi, in celo presvetega „1. majnika niso pozabili, ali kaj“ vse to pomaga. Rieger si je mislil: kaj pa zato če ne delate, bodo pa drugi prišli, le pojdite! In šli so, to se pravi, morali so iti. Prve dni so se sociji kar valjali veselja, češ, to nas poglejte, še Riegerja smo vzdignili, zdaj pa je vse tako tiho. Oškodovani niso dobili nič, še norca se delajo žnjih po pisarnah. Mi gotovo obsojamo najstrožje početje Riegerjevo nasproti ubogemu delavstvu, privoščimo pa prav iz srca socialnim demokratom to blamažo, posebno ker si je iz tega štrajka hotela kovati za prihodnje volitve svoj kapitalček, pa tako lepo pogorela.

V Selah je bil dne 14. svečana t. l. za načelnika krajnega šolskega sveta izvoljen g. Ivan Nagel, župnik, za namestnika pa g. Tomaž Olip.

Svetnavas. Skupil jo je enkrat znani naš razgrajč, Košičev Pepček in njegov srčni prijatelj: neki hlapec iz Podsinjevasi. Bila sta obsojena zaradi podsinsjskih falotarij vsak na tri dni zapora. Ker se je pa prvi, znani „bogataš“ — hvalil in bahal pred sodnikom, da ima posestvo vredno 200.000 kron (? ?) — in ker ni navajen ričeta, bode plačal namesto zapora 45 K in stroške obravnave. Marsikatera zanimiva lastnost se je pa razkrila poslušalcu obravnave o tem pretepaču. Spomin mu je že zelo opešal, in samo temno se je mogel še spomniti, da je bil enkrat neki shod v Podsinjivasi. „Ne morem se spomniti,“ je rekel na vsé izjave prič. Psovke, katere je rabil na shodu, je pa sploh tajil. Mojster je pač v psovkah, vsak dan jih rabi par sto, potem je pač lahko, da se ne more spomniti, kdaj in proti komu jih je rabil. Razvil pa se je v njem tudi lokalni patriotizem: branil je pred sodnijo geslo, da v Svetnjivasi sme govoriti samo Svetinčan, na Bistrici samo Bistričan, šentjakovski kapelan samo v Št. Jakobu, a izrecno si je pridržal pravico, da se sme on pretepati po celem Rožu in da sme razgrajati na Kočuh, ker je zastopnik nekega „Gaua“. Res, ta človek nima samo otroškega veselja do pretepanja, marveč tudi otroško prismojenost. Bil je svoj čas nekak oficir (če ne samo po dolgovih) in veliko si domišlja, da ima „Hochschulbildung,“ odkar se je posvetil politiki, je popolnoma posurovel, računati zna še samo po teletih. Ko mu je sodnik spremenil zapor v denarno kazen, je zaklical: „a Kaibl is hin.“ Ne vem, ali mar s tem vsklicom ni menil svojega ugleda in samega sebe, bolj bode v resnici doma prodal kakšno tele. Najbrž bode moral prodati še par telet, da bode plačal tudi stroške. Vprašanje je samo, koliko jih kaj ima in mu jih li ne bode zmanjkalo, ko je že tako spufan. — G. direktor Faust je bil tudi pri obravnavi. Ušel je to pot sicer samo s strahom, a odpreti so se mu morale oči, v kakšni družbi je bil, in da mu takšna družba pač ne bode povečala ugleda.

Hodiše. Na pustno nedeljo je imelo naše izobraževalno in pevsko društvo svoj letni občni zbor. Udeležba je bila dobra, in prostori pri Kramarju do zadnjega kotička napolnjeni. Po kratkem pozdravu in pojasnilu spremembe društvenih pravil, se je od društvenikov predstavljala igra „Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček“. Vsi igralci so prav izvrstno rešili svoje vloge in tako udeležencem podali mnogo lepega razvedrila. Po dokončani igri so nas kratkočasili društveni pevci, tako da smo bili prav dobre volje in smo ostali do 10. ure skupaj in na vse to se mirno razšli.

Hodiše. (O besil se je. — Učitelji b e ž e). V četrtek 14. svečana se je France Goričnik p. d. Kuščar v Zvorcu v svojem skednju obesil. Že dalj časa je kazal, da ni jasne pameti, in začel je postajati plešast, akoravuo je bil se le 38 let star. Na dan smrti vpraša zjutraj svojo nad 80 let staro mater, koliko je ura. Mati pravi, da je pet odbila. Nato vstane in gre kakor ponavadi k živini, ali nazaj ne pride več. Našli so ga na vrvi mrtvega. Bil je 4 leta vdovec, imel lepo posestvo in bil tudi sicer pri dobrem. — Ali še nekaj moram pripomniti k našim novicam iz Hodiš. Minuli teden sta šla naš g. župnik in cerkovnik s sv. popotnico k nekemu bolniku v okolici. V sredi vasi sta ju srečala učitelja, obdana s šolarji. Namesto, da bi ona pred Najsvetejšim pokleknila, sta jo potegnili v beg in dirjala drug za drugim, da sta se mogla zakriti. Žalostni zgledi so bili to za otroke. Če bodo naši učitelji take zglede dajali naši mladini, potem je modrejše, da ostanejo učitelji pri svojem „č o d r a k l u b u“, katerega voditeljica

je neka „n o m š k a f r a v a“ v Hodišah. — Kmet iz hodiške fare.

Iz vrbske okolice. Celovške „Freie Stimmen“ pač nimajo s čim drugim polniti svojih praznih strani kakor z zabavljanjem zoper Slovence. Sedaj jih strašansko bode, da je dal gostilničar Marko v Dvoru napraviti slovenski napis, češ da je ta slovenski napis edini v vrbski občini. Se bolj pa jih bode, da je bil v tej gostilni ustanovni shod novega veteranskega društva. Odborniki novega društva so naštetih po imenih in se pozivljva vrbsko nemškutarijo na bojkot proti njim. Ravno tako jim ni prav, da se je gostilničar Marko oženil in da je pri poroki pelo nekaj članov društva „deutscher Männergesangsverein“. To je sicer res čudno, toda samo za tistega, kdor Vrbe ne pozna; kdor pa ve, da je Vrba v resnici popolnoma „bindiš“ vas, se pa ne bo čudil. Če mislijo vrbski „nemci“ spraviti z bojkotom vse Slovence iz Vrbe, potem pač ne bo v Vrbi živega bitja, kvečjemu pač izstradanih psov, toda „nemških“.

St. Štefan na Zili. (Zborovanje hranilnice in posojilnice za Št. Štefan na Zili.) Dne 17. svečana je imela naša hranilnica svoj letni občni zbor. Udeležba je bila letos večja kakor pretekla leta. Načelnik hranilnice, g. Boštjan Hebein, otvori zborovanje, pozdravi došle zadružnike ter naprosi domačega g. župnika Ant. Pelnaša, da blagovoli udom razložiti delovanje hranilnice v preteklem letu. Z zanimanjem so sledili zborovalci besedam poročevalčevim ter gledali izkaze povzete iz glavnih knjig, ono morje rdečih števil, ki je bilo pri računu vsakemu zadružniku na razpolago. Čudili so se vsi, kako je to mogoče, da je naša hranilnica in posojilnica, akoravno je v najbližnji okolici osem podobnih zavodov, imela lani okoli eno tretjino milijona prometa!! Glavne točke računskega zaključka so pa te-le: Hranilnih vlog je bilo: 119.743 K 52 v.; vzdignjeno je bilo: 61.695 K 72 v.; na novo se je posodilo: 18.120 K; vrnilo se je pa: 16.966 K. Koncem leta je bilo čistega dobička 1.763 K 51 v., ki se do malega skoraj cel pridene rezervnemu fondu, ki iznaša dne 1. januarja 1907 svoto 9.700 kron. Stanje vlog, prištevši kapitalizovane obresti, znaša 374.870 K 65 v., ter je povprečna vloga 613 K 53 v. in povprečno posojilo 488 K 26 v. Novih knjižic se je izdalo 148; uničilo pa 73; obstoji pa 611 vložnih knjižic; novih posojil se je dovolilo in tudi izplačalo 31. Stari odbor se je enoglasno na novo izvolil.

Radiše. Marsikdo si bode mislil, kaj da počnejo Radišani, ker ni skoraj nobenega poročila v „Miru“, v edinem slovenskem listu na Koroškem, ki ima tudi precej naročnikov pri nas na Radišah. Moram pa vsaj nekoliko sporočiti cenjenim bralcem, da se pri nas bije še vedno naprej vojska z našimi nasprotniki, s slovenskimi nemci. Omenim samo na kratko, da smo imeli dne 26. m. m. obč. volitve, pri katerih smo, čeravno po velikem trudu, žalibog propadli. Nič ne de! Javno in odkritosrčno rečemo, da nas Slovence na Radišah naša nemškutarija kar požreti še ne bode mogla, če tudi včasih na vsa usta prav nesramno zazija. Najbolj našim hajlovcem seveda leži naše kat. slov. izobraževalno društvo v želodcu. Eden od naših odpadnikov, ki je takorekoč cel gospod, samo da mu manjka cilinder na glavi in pamet v glavi, je rekel, da če bi dobili enega pravega zastopnega duhovnika oziroma župnika, kakoršnega smo imeli o Božiču (bivšega dvornega kaplana), tedaj bi ta „ksindl“, naše društvo, kmalu razgnali. Torej tako! Bog jim odpusti, ker ne vedo, kaj govorijo. Če pa napravi naše društvo kakšno zborovanje, tedaj se jim mešajo možgani, ker radi bi vedeli, kaj se govori in o čem se razpravlja. Zborovanje pa ima naše društvo vselej javno, a ti modrijani se ga ne upajo udeležiti. Takšno zborovanje je imelo tudi dne 2. t. m. takoj po poldanski službi božji, v svojih prostorih. Z udeležbo smo bili zadovoljni. Ko nas predsednik pozdravi, poda besedo g. dr. Arnejcu, župniku iz Žrelca. Njegov nastop in vedenje med ljudstvom je nas zelo osrčilo. Predmet njegovega govora je bil „prosta šola“. Pojasnil nam je namreč namen tega društva, ki je, spraviti iz šole krščanski nauk, in sploh vse, kar opominja na Boga, torej tudi duhovnike. Udje tega društva so večinoma le učitelji, katerim je dandanes izročena vsa naša mladina. In to so prijatelji kmeta, ali „Volksbildner“, plačani od kmetov, od staršev. Kot drugi govornik je nastopil g. Anton Kaplan, župnik iz Medgorij in oskrbnik naše fare. Predmet njegovega govora je bil „zemljiška odveza“, ali „kmet nekaj in sedaj.“ Kako se je godilo takrat našemu kmetu, ko je bil čisto brez svobode. Grajščak je imel sodnijsko in upravno oblast, kmet pa je bil popolnoma odvisen, še bolj pa najemnik. Kmet je

imel velika plačila, zraven pa še veliko drugih bremen. Tako je na Koroškem na primer znašala v enem letu tlaka 168.493 gl. st. v. delo z enim konjem 3347 2—3 konji 628 gl., delo z enim parom vol 15.551, desetina 82.176 gl. žito v vagonih 180.252., in potem še v denarju 225.800 gl. Torej če pogledamo te grozne številke, vidimo, da so bili kmetje v starih časih res le sužnji grajskih gospodarjev. Zatorej nam ni treba preveč žalovati za zaspano preteklostjo. Leta 1848. in v sledečem letu so trije cesarski patenti kmeta rešili in začel je prosto dihati. Seve, da so se grajsčaki tega zelo branili. To je bila „zemljiška odveza.“ A dandanes je kmet suženj drugih gospodov, ki dajejo danes za volitve da bodo sami voljeni za državne poslance in kovali nove — pogubne postave! Kmetje ne verjemite tem lažnjivcem, ki prihajajo v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabljivi volkovi. — Po sicer dolgem, a vendar ves čas zanimivem zborovanju je predsednik zaključil zborovanje s pripombo, da bi bilo želeto, da bi se znašli kmalu pri kakšnem sestanku.

V Medgorje! Če je Ben Akiba rekel, da ni nič novega pod solncem, se je lagal. Naj bi bil saj on čakaj na medgorsko modrost. Na tamošnjem občinskem zelniku — pardon uradu — so nekaj modrega „zmartinjali“. Dosedanjim častnim občanom poslali so pozive, da naj častno občanstvo odlože, ali pa bodo po preteku 14 dni imenovali častnim občanom politične nasprotnike. Potem bode zasijala Medgorjancem zlata doba. Če bo čas in prostor, bomo to „zmartinjano kolobocijo“, ki kaže grozno nevednost v nemški „Sprachlehre“, na kar opozarjamo g. Palla, prilično še bolj osvetlili. Skoda le, da je predpust že minil. Kakor pravijo, bo prihodnji prvi častni občan **K o š i č e v P e p č e k!**

Medgorje. (Zborovanje.) Na pustni terek zvečer smo pri Martincu preživeli par veselih ur, ki so tako hitro minile, a vendar nam ostanejo v spominu. Podružnica je priredila za svoje ude in goste predpustno veselico. Tamburaši iz Radiš so zasvirali „Lepa naša domovina“, in po kratkem pozdravu napolnjene sobane ljudi iz Medgorij in Radiš iz ust domačega g. župnika sta dva bratranca, Ferdinand in Jožef Lušnik, predstavljala burko. „Kmet in fotograf“ in to tako dovrčeno, da smehu ni bilo ne konca ne kraja. Domača dekleta so na novem gledališkem odru z zaveso zapele venček lepih pesmi: „Rožic ne bom trgala,“ „Le predi, dekle predi,“ „Prišla bo pomlad“ in „Pobič sem star šele osemnajst let.“ Na to je g. Peter Serajnik, provizor iz Št. Petra, govoril o žalostnih razmerah in sadovih sedanje nemčurske šole in je zborovalcem dokazal, da se mladina more naučiti nemško edino le na podlagi materinega slovenskega jezika. Ker je govoril jasno, poljudno in kratko (pol ure), je zato žel obilno pohvalo. Po tamburanju smo slišali od deklet še: „Le enkrat bi videl“ in „Rasti rasti rožmarin,“ in potem je sledila igra v dveh dejanjih: „Pri gospodi.“ Gospa Svetlin (gdč. Klotilda Kaggl, na Laškem čez osem let pri najfinejši gospodi) je kos nastopiti v vsakem mestnem gledališču. Njena „strašno učena“ hči Tekla (Kristina Martincova) dela njej in kuharici Fini (Klotildi Muclnovi) čudno preglavice in težave, a poštena kmečka dekla Mari ali Mucona (Matilda Martincova) jo nehote globoko poniža, da se vse jokajo, a jih gospa nadzornikova (Barbi Humičeva) vse kmalu spravi. Moremo reči, da so dekleta igrala naravnost izvrstno, ter skoraj vse so mestno službo poskusile, in so tako vse navzoče očarale. Po pesmih „Stoji, stoji tamo lipica“ in „Vprašaj čemu da sem Slovenka“ ter sklepnih besedah se je nabralo za šentjakobsko „Narodno šolo“ — 16 kron. Tamburaši so navrh še zapeli in igrali smešnico: „Moj očka so djali“ z dotičnim odgovorom. Tako smo se tri ure brez vsega nepotrebne ples lepo zabavali. Zborovalci so potrdili, da so vse v lepji slovensčini lepo razumeli in da zopet kaj pričakujejo.

Medgorje. (P o r o k a.) Danes, dne 11. t. m. ob 11. uri je bil tukaj poročen Ant. Lučovnik podomače Voger, kmet v Goričah, in Marija Dominikus, podomače Knapičeva hči v Kozasmojeh.

Velikovec. (Koga bomo volili?) Nemškonarodna stranka kandidira velikovškega pivovarnarja Nagel-Sternwitza. Slovenci-katoličani smo po nezdgi odcepljeni od tistih volilcev, s katerimi bi morali. Po pametni razdelitvi volilnih okrajev glasovati. Kdo je kriv, da smo prišli v tak položaj, da se nam takorekoč jemlje možnost, posluževati se pravice, ki jo država zdaj daje vsakemu narodu in vsakomur, ki ni berač? Trdimo, da so Velikovčani sami ti reformi v prvi vrsti pritrtili. Oni so imeli svojega moža v državnem zboru, ki bi bil lahko v svoji nemškonarodni stranki vplival na to, da se napravi pravična reforma. Ta poslanec tega ni storil! Veli-

kovčani so imeli zdaj svojega poslanca; povprašujemo: zakaj pa ga menjajo? Ali ni za rabo? Ali se je tako kmalu obrabil? Ali morebiti že popred ni bil dosti zmožen za tako mesto. Slabi posli se pogostoma menjajo, in če se poslanec menja, mora biti ali on — ali pa njegova stranka brez vrednosti. Še ni dosti časa minilo, ko so Velikovčani na nekem shodu sami pripoznali, da se je v njihovi stranki nabralo toliko gnoja, da ga sami pod svojimi krili ne morejo več zakrivati! Še ni mnogo let minilo, da so sežigali svoje „Sonnwend“-kresove, in da je njihov župan baje grozil, kako da bo z nemškimi svojimi pestni razbil glave duhovnikom in Slovencem, a dandanašnji: pogledjte ga, kako se je temu županu povsila glava: kakor izgubljeni sin tava po svojem mestu, brez nekdanjih prijateljev, brez vpliva, brez poguma, brez hvaležnosti; in kdor ga sreča, ga umiluje, kajti prijateljstvo slabe tovaršije se navadno spremeni v sovraštvo.

In kaj je ta bivši državnozborni poslanec na Dunaju delal: ono vemo, napadal je „Gospodarsko zadrugo!“ Njegovo zastopanje se da umeti le po popolni njegovi nevednosti v socialnih vprašanjih. Povsod se napreduje v socialnih vprašanjih. In ko se je tak korak storil pri nas, naprosil ga je tudi Velikovec, ali nam se zdi, le z namenom, da naše društvo uniči. Saj so Nemci popred že imeli vse sredstvo, vsaj je bivši poslanec Plener že leto popred obetal zadružno skladišče, a smo ga naprosili. Potem pa, ko se je zadruga zidala, l. 1899, so se naenkrat zavedli in so začeli borbo proti nam. Čas je minil, prišli bodo dnevi, ko se bo ta stranka kesala tega, kar je storila. Torej je Velikovec že enkrat poslal na Dunaj poslanca ki ga mora zdaj dati stran! In dal je na Dunaj poslanca, ki je naše zavode napadal; zato je odgovorno vse mesto Velikovec! In Slovenci so upravičeni smatrati si to mesto sploh kot nasprotnika. Ta nasprotnik se dela prijaznega, dokler upa in pričakuje, zlasti ob sredah, zaslužka, ali kakor hitro mineta sreda in nedelja, že se zbirajo po nemških brlogih. V tem mestu naš slovenski kmet in delavec nimata prijatelja. Zatorej zaveden posestnik in delavec nemškonarodnega pivovarnarja iz Velikovca ne bode ta volila!

Velikovski pivovarnar Nagele, ki kandidira za državni zbor, ni prijatelj kmetu. Ko je zadnjič dajal v najem občinski lov v Št. Petru, pri katerem se je najemnina pri licitaciji zvišala za okroglih 600 kron, je rekel Nagele: „Kaj pomaga občini teh 600 kron?“ Tako, g. Nagele, za naše majhne in ubožne kmečke občine je taka svotica že lep denar, in vi nam jih ne privoščite? Zato vam tudi mi ne privoščimo poslaniškega plačila.

Iz Velikovca. Naš mestni občinski odbor je v svoji seji dne 15. t. m. sklenil, da se izreče drž. poslancu, klobučarju **G r a t z h o f e r j u** zahvala in priznanje za njegov „neustrašeni, vestni nastop za nemškonacionalno stvar, za njegovo neumorno delovanje in odločno postopanje v korist obrtnemu stanu, posebno pa v korist njegovega domačega mesta. mestne občine velikovške. Občinski zastop g l o b o k o o b ž a l u j e, da gospod Tone Gratzhofer ni več „pri volji“ sprejeti kakšne kandidature v novi državni zbor.“ — Holdjo! Špas, kakor malo takih. Gospod Tone Gratzhofer niso več „pri volji“ kandidirati. dočim vendar kandidirajo. Radovedni smo le, ali je bil Gratzhofer, ki je obenem županov namestnik, tudi pri tej seji? Kakor ga poznamo, bi si bil sam tudi izrekel zahvalo in priznanje; in to tudi ni čudno, saj je imel od svojega poslanstva sam največ dobička. Vsi njegovi „neustrašeni, vestni, neumorni odločni in ne vemo si, kakšni nastopi“, to je vse larifari — Gratzhofer bo najbrž tožil občinski odbor radi žaljenja časti, kajti s tem priznanjem ga je hotel odbor najbrž le pošteno „zafkrkniti“. Saj so še pred kratkim Velikovčani sami zdelovali Gratzhoferja po „Kärntner Wochenblattu“ prav po pasje in niso našli na njem niti lasu več dobrega, sedaj pa glorijska! Tone, če nimaš samo slame, pod klobukom, toži jih, strele; se bodo norca delali iz tebe in pa tvojega poslanstva! Pa kandidiraj, nalašč, prav nalašč; Ha, kaj „prajar“ brez „ova“ se že prestopi, „klofeto“ pa mora dandanes imeti vsakdo na glavi. Le korajžo, Tone, pa klobuke malo bolj po ceni, pa bo šlo!

Iz Možice, Dne 2. svečana je imelo krščansko pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ iz Možice, ker ni dobilo prostorov v Možici, svojo predpustno veselico na Poljani. — Dasiravno se je še le par dni poprej razglasilo po vabilih in časopisu „Mir,“ bila je udeležba nepričakovano dobra. Po pozdravu g. predsednika, so dekleta igrale: „Jeza nad petelinom in kes“, na to so mladeniči igrali: „Kmet Herod“ in naslednje kot

navrček „Kmet in fotograf“. Igralo se je vse tri igre izvrstno, tako se glasi splošna hvala in navzoče ljudstvo ne ve dovolj pohvaliti igralcev. Le ena želja vseh navzočih in tudi onih, ki so o tem slišali, je ta, da bi se zopet v kratkem času igralo. Če bi se hotelo koga igralcev hvaliti, bi se moralo vse hvaliti, kajti vsi so svoje vloge zelo dobro izvršili. Pevci so pa umetne in narodne pesmi tako dobro prepevali, da so se oni, ki so izvežbani v petju in godbi, kar čudili, da so so možiški mladeniči v teku kratkega časa toliko in tako dobro naučili. Vsa čast in hvala vrlim dekletom in mladeničem! Le tako naprej!

Št. Vid ob Glini. (B o d o č a učiteljica). Konec januarja je bil v nekem tukajšnjem hotelu bal, katerega se je udeležilo tudi kakih 20 za kapucine preoblečenih oseb. Drugega jutra, okoli 1/8 ure, so nekateri teh maskiranih kapucinov hodili po mesiu — v veliko pohujšanje katoliškega prebivalstva... Najbolj čudno pa je to, da je med maskami (šemami) bila tudi neka **bodoča učiteljica**, (ime je znano uredništvu „Universitätsblatt“-a, po katerem smo to žalostno novico posneli), ki o b i s k u j e z a d n j e l e t o učiteljskišče v Celovcu! To bode pa res izvrstna učiteljica. Kako naj katoliški starši taki učiteljici izročijo svoje otroke v vzgojo, učiteljici, katere ni sram javno sramotiti katoliške redovnike? Bi-li oblasti tudi tako gledale skozi prste, če bi kdo na enak način sramotil n. pr. učitelje ali uradnike?

Iz grebinske okolice. Nekaj smešnega Vam pišem, gospod urednik, da se bodete glasno nasmejali. Na pust sem šel namreč na Djekše obiskat svojega prijatelja. Hitro po maši grem v bližnjo gostilno in si naročim glažek kralja alkohola ali žganja, kakor tudi večina drugih ljudi, da si ogrejemo otrple ude, ker je bil mraz tisti dan. Prišel je tudi v gostilno neki človek, mislim, da je bil občinski tajnik, ki je hodil gor in dol po sobi kakor doslužen star rimski vojak, z natlačenim žepom „giftne kroto“. Morebiti da bi ga bil rad kmetoma delil. Moja radovednost pa se je hitro spremenila v veselje, v istem hipu, ko pride gospod župnik Hraba v gostilno. Občinski tajnik se gospoda župnika prestraši, izgine hitro v stranski sobi in na tihoma potlači „giftno kroto“ v globočino žepa. Kaj pa je, si mislim, da ima „giftna krota“ tak strah pred duhovščino? Morebiti pa ima občinski tajnik slabo vest, ali pa „Štajerc“. Smejal sem se, ker je bil tajnikov strah v resnici smeha vreden, obenem sem se pa zelo, zelo čudil, da narodno zavedni dješki občinski odbor trpi in krmi pri občini človeka, ki je zagrizen nasprotnik vsega, kar le diši po slovenskem. S takimi ljudmi je treba pomesti enkrat za vselej.

Nabirajte narodne pesmi!

Obeta se nam nekaj zelo imenitnega na polju narodne pesmi. Naučno ministrstvo name-rava zbrati in objaviti vse narodne pesmi vseh avstrijskih narodov, da se pozabljenosti otno dragoceni ti biseri. Izdaja bo obsegala besede in melodije na notah. V svrhu nabiranja narodnih pesmi je ministrstvo postavilo za vsako narodnost posebne nabirateljske ali delovne odbore, ki naj vodijo nabiranje.

Za slovenske narodne pesmi je slovenski delovni odbor, kateremu načeluje vseučiliški profesor dr. Karel Štrekelj, izvršil vsa pripravljalna dela in razpošilja prav kar po vseh slovenskih krajih „poprašalne pole“ in „osnovna načela“, hoteč pred vsem zaslediti vire, kje je dobiti še narodnih pesmi, in pridobiti čim največ posameznih nabiralcev in zapisovalcev. „Poprašalne pole“ in „osnovna načela“ so se v 15.000 izvodih deloma že razposlala, deloma se še razpošiljajo. Ali pravega uspeha je pričakovati samo, ako se vprašalne pole res tudi izpolnijo in izpolnjene odboru vrnejo. Zato se slovenski delovni odbor obrača javnim potom do vseh, katerim so se vprašalne pole poslale ali se jim še pošljejo, z nujno prošnjo, naj jih v interesu dobre stvari čim prej izpolnijo in izpolnjene odboru vrnejo. Kdor sam ne more ali ne utegne pole izpolniti, naj jo odda komu drugemu, ki bi bil za to pri volji. Kdor ne more na kako vprašanje odgovoriti, naj pusti prazen prostor. Posebno važna so ona vprašanja, ki hočejo izvedeti imena in naslove onih oseb, ki znajo peti mnogo narodnih pesmi, in pa onih oseb, ki so sposobne zapisati pete melodije prav v notah. Kadar izvemo imena vseh teh oseb, tedaj se bomo še posebej obrnili do njih.

Zapisovalce narodnih pesmi v notah opozarjamo že sedaj, da se melodije ne smejo

po svoje harmonizirati, ampak da jih je zapisati natanko tako, kakor se pojo, in to ali enoglasno ali dvoglasno ali večglasno. Če zapisovalec o kaki pesmi ve, da se poje večglasno, a mu je znan samo napev, naj zapiše samo napev z dotično pripombo. Sploh pa priporočamo vsem, da marljivo čitajo „osnovna načela“, kjer je vse razloženo, kar treba vedeti. Zapisovalcem narodnih pesmi v notah bomo poslali posebnega notnega papirja, da bode oblika povsem enaka. Za njih trud se bodo primerno nagradili. Samo po sebi je umljivo, da se nam gre pred vsem za take pesmi, ki še niso objavljene. Že objavljene pesmi je zapisovati le tedaj, če je melodija bistveno drugačna ali če ima kake še nepoznane posebnosti. Besedilo se ne sme nič spreminjati ali olepšavati. Napiše naj se v tistem narečju, v katerem se pesem poje.

Komu je vrniti izpolnjene popraševalne pole, odnosno v tekstu in melodiji zapisane pesmi? Koncem vsake popraševalne pole je opomnja, ki to natanko razloži. Pošiljajo naj se onemu gospodu odborniku, ki je postavljen za dotično ozemlje, (za Koroško g. profesor Jan. Scheinig v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26.) ali pa na naslov: Odbor za nabiranje slovenskih narodnih pesmi v Ljubljani („Glasbena Matica“).

Vsi prijatelji prelepe slovenske narodne pesmi se končno prosijo, naj blagohotno pospešujejo to velevažno delo. Ko bomo zbrali vse pesmi iz vseh krajev, tedaj bo to neprecenljiv zaklad, s kakršnim se ne bo mogla ponášati vsaka narodnost. Storil se bo s tem velevažen korak v napredku narodne prosvete. V to svrhu pa kličemo zopet in zopet: Nabirajte narodne pesmi!

Odbor za nabiranje slovenskih narodnih pesmi.

Društveno gibanje.

Občni zbor slov. kršč. soc. delavskega zruštva za Celovec in okolico. V nedeljo dne 24. februarja t. l. zvečer ob 8. uri se vrši v dvorani rokodelskega doma (Neue Weltgasse 22) občni zbor našega tako važnega delavskega društva. Kot vse kaže, bo udeležba velika! Rojaki, delavci, delavke, pridite! Vabite znance, somišljenike, prijatelje društva, da bomo lahko s ponosom kazali na ta shod. Na tem shodu hočemo pregledati svoje vrste in svoje moči! — Tu se bo reklo: Naprej z organizacijo za rokodelske učence, za služkinje: naprej do strokovne organizacije. Spored: Pozdrav predsednika, poročilo tajnika in blagajnika. Volitev odbora. Govori. Med drugimi g. Moškerc iz Ljubljane. Odbor.

Celovško delavsko društvo ima na razpolago imeniten skioptikon z novo močno lučjo (Mita-Reform. Licht). Društvo da skioptikon pod primernimi pogoji na razpolago raznim društvom na deželi. Slike, ki se projicirajo na 2¹/₂ metra visok in širok prt, predstavljajo zanimive kraje iz Rivijere, Rima, sv. dežele, svetopisemske prizore. Društva, ki želijo v izobrazbo in zabavo ljudstva uprizoriti skioptične predstave, naj javijo to g. dr. Ehrlihu, stolnemu kapelanu v Celovcu.

Slov. kršč. soc. delavsko društvo v Podljubelju ima v nedeljo dne 24. februarja ob 3. popoldne zborovanje v prostorih Kajzerjeve gostilne Podljubelju. Govoril bo g. Moškerc iz Ljubljane.

Za društvo „Drava“ s sedežem v Beljaku, katerega namen je koroško slovensko mladino podpirati v stanovski izobrazbi, so bila doposlana po zadnjem izkazu sledeča darila: G. Ivan Hochmüller, uradnik, Trst 1 K; g. Fr. Ks. Meško, župnik, Zila 5 K; uredništvo „Slovenski Narod“ do 9. januarja 1907., 10 K; g. Franc Zupančič, evid. uradnik, Ljubljana, 7 K 40 v. iz babirnalnika v gostilni Ivana Zupančiča, Martinova cesta, Ljubljana; g. Podbregar, želez. uradnik, Trst, nabral na „Narodnem plesu“ 6 K 66 v, nadalje v družbi g. Zidariča, njegove soproge in drugih 3 K 50 v.; g. Ivan Frolé, železniški uradnik, Trst, v družbi v Št. Petru na Krasu, nabral 8 K. Potrjujoč sprejem teh daril, prosimo še nadaljne podpore.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Globasnici priredi svoj redni letni občni zbor dne 24. svečana ob treh popoldne pri Šoštarju v Globasnici. Spored: Poročilo odbora, volitev novega odbora, slučajnosti. Želimo, da bi k našemu društvu pristopili tudi vrli fantje in dekleta iz Št. Lipša, da potem lažje skupno nastopamo, kajti v društvu je moč! K obilni udeležbi vabi odbor.

Gledališki odsek „Jeseniškega Sokola“ uprizori v nedeljo, dne 24. t. m., v dvorani go-

stilne pri „Jelenu“ na Savi petdejansko narodno igro „Revček Andrejček“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži: I. vrste 1 K 60 v., II. vrste 1 K 20 v., III. vrste 80 v. Stojišče 40 v. V kratkem se uprizorijo tudi „Legijonarji“, narodna igra s petjem v petih dejanjih, in potem „Rokovnjači“.

Dopisi.

Iz dobrolske okolice. Dolgo odkladam. No pa smem zdaj vsaj pisati, kakor mislim, resnico. Očitajo nam, da radi hujskamo, zlasti zoper šolo in učitelje da zabavljamo. Bog nas vari, da bi to delali radi. Prav bi že bilo, da bi ne zabavljali ne čez duhovnike in ne čez učitelje, ampak bi se znali drugače pomagati. Želel sem si pač, da bi spreten in izveden govornik hodil po slovenskem Koroškem kakor misijonar in učil starše čisto praktično, kaj bi se morali otroci v pametni šoli učiti, kakšna bi v resnici bila krščanska narodna šola — ljudem bi se oči odprle in nemčurska šola bi padla iz višočine v blato, ter bila pohojena. Živi nemčurska šola samo od brutalne (zverinske) nasilnosti nemške in neumnosti naše, posebno pa nemčurske. Zabavljanje čez šolo samo nam samim malo pomaga in je, to priznamo radi, šoli strup, pa čemu pusti to oblast postava, t. j. čemu ne da vernemu slovenskemu ljudstvu šole, s kakoršno bi moglo zadovoljno biti? Da bi mi še slabo krivice, največe oslarije, strup nam namenjen hvalili, — ne! Naveličali smo se o šoli govoriti, brati in pisati, ta reč se nam stedi. Tako neradi se pečamo s šolo, kakor neradi tipamo ali pustimo tipati gnojen tur, smrdečo staro rano. Toda napaka je zakrivati rano, ker s tem se usmradi celo telo — duh — duša — narod. Spreten zdravnik rano neusmiljeno odkrije in izmečka ali izreže, naj boli kolikor rado. Zakaj smo tako mirni zaradi šole? Tu sem večkrat slišal govoriti ravno pametne: Toliko hodijo v šolo, da tam sedijo, naučijo se kar kaj, nemško berejo, vedô pa nič kaj — boljše, da bi doma bil — taka šola je čisto za nič — skazi se še v šoli i. t. d. O šoli, kako je dobra, koliko vredna, ima tudi katehet soditi. Vprašajte njega. Če vprašate mene, vam povem, da izvzemši 1. razred, kjer se še malo vsaj po pameti uči, šola ni vredna beliča. Če bi ljudje le spoznali, kako trpi krščanski nauk zavoljo nemščine, bi izsilili slovensko šolo t. j. slovenski učni jezik. Ali pa je zdravi razum in zdravo krščansko srce že tako razjedeno od liberalizma in nemčurstva, da že tudi vero in vzgojo žrtvujeje maliku: nemškemu — cuceju! Učitelj v 1. razredu sicer uči dobro, pa tudi on je prisiljen, namesto koristnih reči učiti le v prvi vrsti nemško, da pripravlja male za drugi že čisto nemški razred. Vkljub temu pa otroci razun par najboljših in nabrihtnejših ne znajo — seveda v slovenskem kraju ne more drugače biti — nemško, ne razumejo pouka, izgubijo vse veselje, pazljivost, in katehet opazuje, da je veliki večini ves uk, vsa šola deveta briga. Veliki manj znajo ko mali v 1. razredu. Brati ne znajo nekateri slovensko v 2. razredu ali ne poznajo z in ž več vkljub slovenskim uram. Priča sem bil, kako so se pridni (drugi so tako pametni, da se ne mučijo) mučili, da bi se naučili seveda iz glave, mehanično kakor na lajno, preprosto poučno berilo, ki ga je treba otroku v domačem jeziku le enkrat povedati, pa ga zna in z veseljem pripoveduje doma. Pa pridno revče (novodobni mučenik) ni vedelo kaj govori, seveda tudi izgovarjalo, da bi se smejal, v šoli pa še ne zna nič povedati, kakor ne zna dobro, in je — za pridnost — zaprto. Otrok se mi smili, za veliko trpljenje, pa še nima nič. Učitelj biti na taki šoli je pač res najhujša kazen. Je pač resničen pregovor starih paganov: Kogar bogovi hočejo hudo kaznovati, ga naredijo za učitelja — nemške šole na Slovenskem. Mene bi bilo sram na sodni dan pred celim svetom. Če ti otrok blebete nekaj nerazumnih besed, moraš ga še hvaliti. Učitelji samo „auswendig“ izprašuje, razlaga pa nič, saj bi bila tudi neumnost po nemško razlagati otrokom, ki nemško ne znajo. Mislim, da tak učitelj res duše potrebuje, ker je le mašina. Pa ali mora tako delati? Jaz mislim, če bi učitelji, izšli iz ljudstva, naroda, imeli pamet in srce za ljudstvo, narod, in ponosa kaj na svoj vzvišeni poklic, pa bili edini, kdo jim kaj more, če učijo slovenske otroke, kakor se uči po pameti. Pred leti nisem „Miru“ prav verjel, da bi se nič ne naučili otroci v šoli, ker nisem verjel, da bi bili tako neumni ljudje, ki se še celo ponašajo z omiko, da bi tako nespametno učili; mislil sem, da so razmere močnejši kakor sistem (= volja višje gospode), da se učitelji vendar ozirajo na ljudstvo, učence, kraj, potrebe. Zdaj je seveda

drugače. Otroci v 2. razredu ne pojejo nikdar slovenske pesmi, v slovenski urah samo čitajo, nobenega slovenskega berila se jim ni treba učiti, učitelj ne razlaga in ne vpraša nič, pišejo pa le nemško besedilo z latinskimi črkami, in to se imenuje: slovenska ura! Da bi te s cepcem! Celo moliti hočejo nekateri „šolmaštri“ tajč. To je, če je učitelj Slovenec, pa „tajč-nacijonal“, zagrizen sovražnik farjev in slovenščine. Ko slovensko govori, pa govori tako, da se smejijo učenci, ali pa najboljšega učenca vpraša šele, kako se reče to in ono (učitelj sam Slovenec!). Najbolj pametno pa je to: Če učenec ne zna nemško povedati, pa pove po domače, učitelj pa mu odgovori; „Niks bindiš, laj tajč“, ali pa bolj dobrotno: „nič zastopim“. Tako dela učitelj, ki bi moral otroke misliti učiti, veseliti se, če otrok kakorkoli vsaj nekaj pove, in mu rad pomagati! In taki še govorijo, da duhovniki hočejo ljudstvo neumno imeti.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dnlar.)

(Dalje.)

Izmed gomolnic korenstva sadimo, odnosno sejemo sledeče: krompir, korenje, repo, navadno peso in kolerabo. Ta krma ugaja najbolj molznim kravam in pitalnim govedom.

Vse doslej imenovano pridelovanje krme je sicer velike važnosti, ali navzlic temu ostanejo travniki za pridelovanje klaje še veliko večje vrednosti. Na dobrih travnikih se pridelava namreč najboljša, najzdravejša in najcenejša krma. Rekel sem, na dobrih travnikih. Ali žalibože, naši travniki so skoraj povsod bolj ali manj zanemarjeni, in zategadelj tudi ne donajajo tako dobrih košenj, kakor bi jih lahko, ako bi se pravilno gnojili in sploh umno obdelovali.

Živinorejci, gnojite svoje travnike in jih pravilno obdelujte, pa boste nakosili mnogo več, kakor doslej.

Travnikom je ravno tako treba gnoja, kakor njivskim rastlinam; vrhu tega jih je treba pa tudi obdelovati. To si dobro zapomnite in se tudi po tem ravnajte. Za gnojenje livad se najbolj priporočajo umetna gnojila in gnojnice. Pred vsem važna je za gnojenje gnojnica, ker se dobiva doma brez osebitih stroškov. Vsak izmed vas se je menda že prepričal, kako blagodejno vpliva gnojnica, če priteče iz vasi na kak bližnji travnik. Po mestih, kjer se je razlila gnojnica, je trava še enkrat večja kakor na prostorih, kamor gnojnica ni pritekla. Vse to vidijo naši kmetje, ali vendar puščajo gnojnico, da se pretaka po vaških potih, da se izgubava v zemljo, ali da se izliva v bližnji potok. Ali ni to velika škoda? Gospodarji napravite si gnojnično jamo in polivajte svoje travnike z gnojnico, za katero delo je spomlad pripraven čas.

Pepel je tudi dober gnoj za travnike (boljši kakor hlevski gnoj), ker pospešuje rast trav in detelj. Posebno koristen je za vlažno in mrzlo zemljo. Raztrosite ga po travniku spomladi ali že v jeseni.

Išče se

za odvetniško pisarno v Celovcu mlad, priden fant, z lepo pisavo, ki je dobro dovršil vsaj ljudsko šolo, za pisarniška opravila. — Ponudbe pod „vesten pisar“ na upravništvo „Mira“.



Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Vsem, ki se čutijo
opešane in oslabele,

so nervozni in brez energije, daje

Sanatogen

nov življenski pogum in življensko moč. Več kot 3000 profesorjev ga sijajno priporoča. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošurice razpošilja zastoj in poštne prosto Bauer & Cie, Berolin SW 48, in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.

FANT,

ki se želi izučiti v mesarski obrti in ki je zmožen tudi slovenskega jezika, naj se oglasi pri mesarju Alojziju Antomču v Borovljah na Koroškem.

Lovske puške



vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

OVES

(„WILLKOMM“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnitvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Vzorce po 5 kil s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
pri Konjicah (Gonobitz) Štajersko.

Ohranitev zdravja je v prvi vrsti odvisna od zdravega želodca.

Vsagdo, ki nima teka, ki trpi na zgagi, slabi prebavi, zasliženjem želodca, zaplenjenosti in vsled tega na trudnosti in oslabljenju, ki ne more prenašati navadne hrane in po jedi toži vsled bolečin v želodcu, prenapolnjenja, slabosti, napihnenja, riganja, glavobola, in drugih želodčnih boii.

rabi z najboljšim uspehom že desetletja kot »Marijacejske kapljice« obče znane in priljubljene

Brady-jeve želodčne kapljice

ki se izkažejo vsled svojega posebno tek vzbujačnega in želodec krepčega učinka povsod kot neprekosljive, kjer je treba okrepiti prebavila,

kakor pri malokrvnosti in bledičnosti in prebolevanju po težkih boleznih, ker je od okrepitve teka odvisno zboljšanje splošnega položaja.

Ker se pod imenom »Marijacejskih kapljic« večkrat prodajajo posnetki, naj se zahtevajo vedno le Bradyjeve želodčne kapljice, katere imajo na zunanem omotu in navodu o porabi poleg Marijine spike s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis

Najbolj varno pred posnetku pa je, ako se naravnost naroči pri edinem izdelovalcu C. Bradyjevi lekarni, Dunaj I. Fleischmarkt 1/385, odkoder se razpošilja šest steklenic za K 5.— ali tri dvolnate steklenice za K 4.50 franko in brez vseh drugih stroškov.

Trikrat odlikovan s srebrno svetinjo.

J. KOPAČ, svečar v Gorici,

ulica sv. Antona št. 7,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnitvom ter g. trgovcem

pristine čebelno-voščene sveče

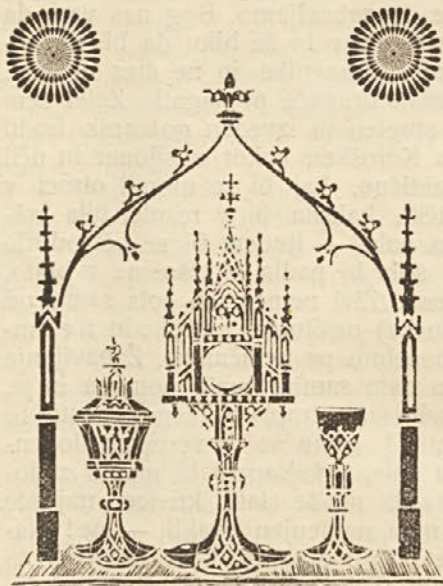
kilo po K 5.—. Za pristnost teh sveč jamči s svoto 2000 K. Kadilo, stenj, steklo za večno luč, sveče slabejše vrste, zvitke za pogrebe po dokaj nizki ceni.

Pošilja prosto embalaže in poštne.

Vojaška pisarna Emil Kokstein,

GRAZ, Stempfergasse 3.

Pojasnila, nasvete, prošnje, vloge, strokovnjaška mnenja itd. v vseh vojaških zadevah.



Emila Mehlhofer-ja vdova

pasarska obrt

Stolne ulice št. 3 v Celovcu

se zahvaljuje za doslej izkazano zaupanje in se priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu z izgotovljenimi deli in za napravo vseh v to stroko spadajočih

CERKVENIH IN BRONASTIH DEL,

napravljenih po najnovejših vzorcih, lepo izdelanih, po najnižjih cenah, n. pr. svečnikov za oltarje in podobe, svetiljk, kadelnic, kelihov, ciborijev, mašnih konvic s skledicami, posod za blagoslovljeno vodo, sveto olje, križev za oltarje, zastave itd.

Prenavljajo in popravljajo

se vse v to stroko spadajoče cerkvene stvari, in se jamči za dobro pozlačenje in posrebenje v ognju. Pismena naročila se izvršujejo najhitreje in točno.

Dr. Ferdinand Müller

naznanja, da je otvoril

odvetniško pisarno

V Celoveu

Krammeggasse št. 1.

Poštne hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6 ure popoldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

4 1 0
2 0

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za nalaganje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po 5 1/2% in na osebni kredit pa po 6%. Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 96.

Uradije se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske železnice se nudi Korošcem ugodna prilika za sigurno nalaganje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1.877.859.